

Бурякова В.А.,
*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

ТЕНДЕНЦІЇ ЗМІН ВАЛЮТНОГО КУРСУ ГРИВНІ В УКРАЇНІ

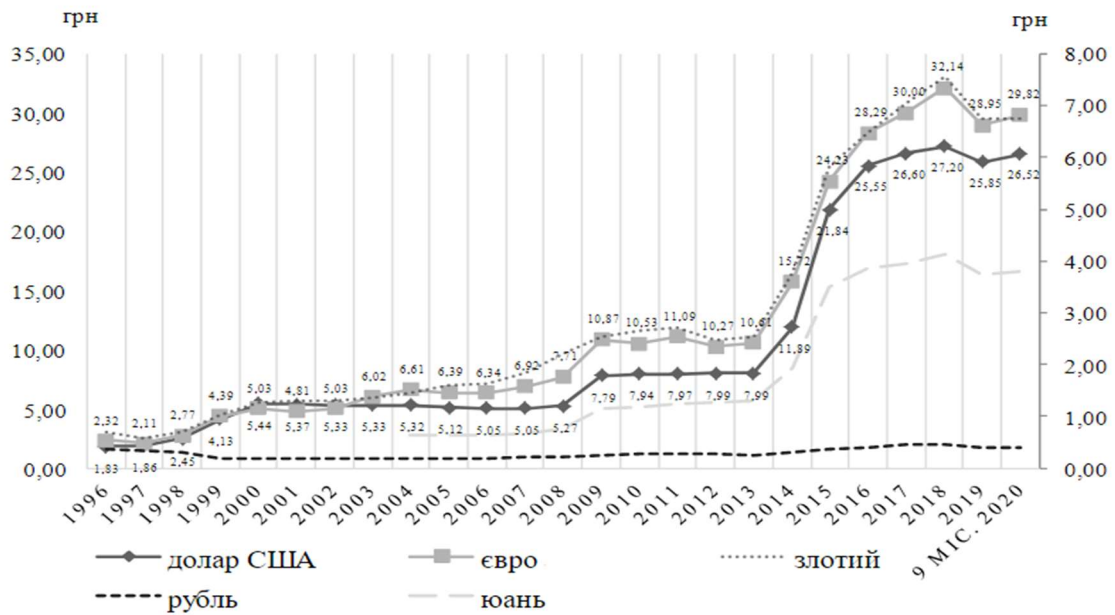
Відомо, що на встановлення курсу національної валюти України впливає низка чинників: економічних, психологічних, політико-правових і технічних. Дослідивши вплив таких факторів і вчасно реагуючи на їх позитивні або негативні тенденції, можна досягти значних успіхів у вирішенні основного завдання Національного банку України – забезпечення стабільності національної грошової одиниці.

Національна валюта – грошові знаки у вигляді банкнот, казначейських білетів, монет і в інших формах, що перебувають у обігу та є законним платіжним засобом на території певної країни, а також вилучені з обігу або такі, що вилучаються з нього, але підлягають обмінові на грошові знаки, які перебувають у обігу, кошти на рахунках, у внесках у банківських та інших фінансових установах на території України. Це єдиний законний засіб платежу на території України, який приймається без обмежень для оплати будь-яких вимог і зобов'язань [1].

Аналіз тенденцій зміни офіційного валютного курсу дозволяє визначити закономірності проведення валютно-курсової політики регулятора та оцінити заходи впливу та їх наслідки, що дасть можливість сформулювати адаптивні механізми політики обмінного курсу в Україні.

Курс української гривні залежить від курсу іноземних валют, тому наочно динаміку встановленого НБУ середнього офіційного курсу гривні представимо порівняно до: долара США, євро, китайського юаня, російського рубля та польського злотого (рис. 1).

Встановлено, що траєкторія динаміки курсу чотирьох валют (долар США, юань, євро та злотого) до гривні є майже схожою. Якщо на початку юань, злотий та рубль були дешевшими гривні і становили відповідно 0,64 коп (2004), 0,68 коп (1996) та 0,36 (1996), то вже у 2020 році стали значно дорожчими. Так, середній курс китайського юаня за 2019 рік становив 3,75 грн за 1 юань, що в порівнянні з 2004 роком більше у 5,9 рази. Стабільна залежність офіційного обмінного курсу гривні прослідковується до російського рубля, але таке явище можна охарактеризувати, в першу чергу, проблемами стабільності російської валюти, чим ефективністю валютно-курсової політики України. Найбільші стрибки знецінення гривні зафіксовано у періоді 1997-2000 рр., 2008-2014 рр. та 2014-2016 рр [2].

Рисунк 1. Динаміка середнього офіційного курсу гривні до іноземних валют за період 1996-2020 рр.

Керівництво центрального банку вважало, що інфляцію можна зменшити шляхом підвищення процентних ставок і обмеження грошової пропозиції, тобто, по суті, ринкового попиту. Однак подолати інфляцію шляхом обмеження попиту можна в тому разі, якщо вона викликана саме надлишковим попитом. Коли її причини інші, а в Україні це передусім девальвація національної валюти, то додаткові дії монетарної влади щодо скорочення попиту негативно вплинуть на динаміку розвитку реального сектору. Крім того, насправді процентні ставки НБУ практично не впливають на ціну грошей і кон'юнктуру ні кредитного, ні валютного ринків [3].

Отже, на даному етапі розвитку структури монетарної політики в Україні відсоткова ставка залишається основним інструментом впливу на рівень інфляції, а валютні інтервенції – на обмінний курс.

Висновок. Курсові коливання є однією із загроз національним інтересам. Тому необхідною умовою та підґрунтям для реалізації головної функції НБУ – забезпечення стабільності національної грошової одиниці – є проведення ефективної монетарної політики для досягнення стабільності фінансово-кредитної сфери: вибір форм валютно-курсової політики, підтримання відповідного рівня цін і темпу інфляції, збільшення золотовалютних резервів. За сучасних умов виходу та подолання наслідків світової фінансової кризи валютно-курсова політика держави є не лише невід'ємною частиною, але й важливим аспектом впливу на фінансову безпеку країни.

Сьогодні процеси, що протікають на валютному ринку, і насамперед проблеми курсових коливань, відіграють вагомий роль в економічному житті держави. Зміни ж в економіці країни та її міжнародному становищі впливають на розвиток валютних відносин і відповідним чином вносять коригування у валютну політику, що проводиться в державі. Розбалансованість валютного

ринку, негативне сальдо торговельного балансу, високі темпи інфляції свідчать про те, що нині залишається гострою проблема проведення ефективної валютної політики і визначення оптимального рівня валютного курсу, які слід здійснювати Національному банку України.

Список використаних джерел:

1. Монетарна політика Національного банку України: сучасний стан та перспективи змін / за ред. В. С. Стельмаха. — К.: ЦНДНБУ, УБС, 2009. - 404 с.
2. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют. Національний банк України: веб сайт. URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates?date=30.10.2020&period=daily> (дата звернення: 29.10.2020).
3. Дзюблик О.В. Валютна політика як фактор макроекономічної стабілізації. [Текст] / О.В. Дзюблик // Фінанси України. К.: ЗАТ «ВІПОЛ», 2016. № 11. С. 33–51

Науковий керівник: **Бурковська А.В.**, канд. екон. наук, доцент
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

Вента Н.С.,
здобувач вищої освіти групи ОПМ-21
Національний Університет «Львівська політехніка», Львів

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ – СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА

Зважаючи на поступове вдосконалення українського законодавства в сфері бухгалтерського обліку та аудиту, а також процеси його гармонізації відповідно із європейськими законами, все частіше перед менеджментом підприємства, зокрема і бухгалтерською службою, постають нові завдання. Відтак, віднедавна в Україні великим та середнім підприємствам разом з фінансовою звітністю та консолідованою фінансовою звітністю необхідно подавати звіт про управління.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» звіт про управління – це документ, що містить фінансову та нефінансову інформацію, яка характеризує стан і перспективи розвитку підприємства та розкриває основні ризики і невизначеності його діяльності [1].

З метою систематизації та співставності інформації Методичні рекомендації зі складання звіту про управління рекомендують формувати звіт за такими напрямками: 1) організаційна структура та опис діяльності підприємства; 2) результати діяльності; 3) ліквідність та зобов'язання; 4) екологічні аспекти; 5) соціальні аспекти та кадрова політика; 6) ризики; 7) дослідження та інновації; 8) фінансові інвестиції; 9) перспективи розвитку; 10) корпоративне управління (складають підприємства - емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію) [2]. При цьому середні підприємства можуть не відображати у звіті нефінансову інформацію.